

EGÉSZSÉGÜGYI TECHNIKAI ISMERETEK ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA

I. RÉSZLETES ÉRETTSÉGI VIZSGAKÖVETELMÉNYEK

Az egészségügyi technikai ismeretek ágazati szakmai érettségi vizsga részletes érettségi vizsgakövetelményei a II. Egészségügyi technika ágazat következő szakképesítésének szakmai tartalmát veszik alapul:

- 54 724 01 Fogtechnikus gyakornok.

A) KOMPETENCIÁK

1. Információforrások kezelése

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. A szakmai információs források felkutatása	Legyen képes az ellátó team tagjaival konzultálni.	Tudjon informálódni a kliens dokumentációjából kompetenciáján belül. Legyen képes a szakirodalmi új információkat értelmezni, szakismereteit szinten tartani.
1.2. A szöveges és grafikus információk értelmezése	Legyen képes szakmai nyelven kommunikálni.	Legyen képes a szaknyelv korrekt, adekvát használatára.
1.3. A kientől nyerhető információk kezelése	Legyen képes a klienssel köznyelven kommunikálni.	Legyen képes a klienssel történő asszertív kommunikációra. Tudjon megfelelő kérdéseket feltenni a kliensnek.

2. Ismeretek helyénvaló alkalmazása, emlékezőképesség (ismeretmegőrzés)

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. A szaktárgyi tudás integrálása	Tudja az anatómia, a szakmai ismeret, az anyagismereti tartalmakat halmazzá alakítani.	Legyen képes szakmai ismereteit integrálni, azok összefüggéseit értelmezni.
2.2. A kognitív ismeretek manuális készségekké transzformálása	Legyen képes izommemória kialakítására.	Legyen képes az izommemória fejlesztésére. Legyen képes tudatos munkavégzésre.

3. Gyakorlatias feladatértelmezés, rendszerben való gondolkodás

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Az információk lényegkiemelése	Tudja összegyűjteni a kivehető fogpótlások készítéshez szükséges információkat.	Legyen képes az individuális kivehető fogpótlás készítéséhez szükséges kulcsinformációk felkutatására.
3.2. A technológiai folyamatok adaptálása	Tudja alkalmazni ismereteit a kivehető fogpótlások elkészítési munkafolyamatában.	Legyen képes a funkcionalitás helyreállításához szükséges lépések megtervezésére előző tapasztalatok felhasználásával. Legyen képes a kivehető fogpótlás elkészítéséhez szükséges munkafolyamat algoritmikus alkalmazására.

4. Kézügyesség

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. A munkaeszközök, szerszámok használata	Tudja alkalmazni a kézi szerszámokra, eszközökre és berendezésekre vonatkozó ismereteit.	Tudjon a munkafolyamathoz, technológiai eljárásokhoz adekvát módon kézi szerszámot, eszközt és berendezést alkalmazni.
4.2. Szabadkézi és szerkesztett ábrázolás	Tudja a fogakat és fogpótlásokat szabadkézzel ábrázolni. Tudja alkalmazni a műszaki rajz alapjaira vonatkozó ismereteit.	Tudja alkalmazni a szakrajz formai követelményeire, a síkmértani szerkesztésekre, a műszaki ábrázolások módszereire és a szakrajzi jelölésekre vonatkozó ismereteit.
4.3. Anyagmegmunkálás	Tudja alkalmazni a fogpótlások elkészítéséhez használt anyagok fizikai-kémiai tulajdonságaira, az anyagmegmunkálás eszközeire vonatkozó ismereteit.	Tudja alkalmazni a kivehető fogpótlás készítés anyagaira, segédanyagaira és azok alkalmazhatóságára vonatkozó ismereteit. Tudjon adekvátan anyagot választani. Tudja alkalmazni az anyagmegmunkálás eszközeinek használatára vonatkozó ismereteit.

B) TÉMAKÖRÖK**1. Munkahelyi egészség és biztonság**

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
1.1. Munkaeszközök biztonsága	<p>Tudja az áruk fajtáit, raktározási típusait.</p> <p>Ismerje a munkatevékenysége során használt szerszám, készülék, gép, berendezés csoportokat.</p> <p>Ismerje a biztonságtechnika jellemzőit, kialakításának követelményeit.</p> <p>Ismerje az általános üzemeltetési követelményeket.</p> <p>Ismerje a munkavégzés kockázati tényezőit.</p> <p>Ismerje a fizikai, biológiai és kémiai hatások, a veszélyforrások elleni védekezés lehetőségeit.</p> <p>Ismerje a kézi és gépi anyagmozgatás szabályait.</p> <p>Ismerje a munkaterületén alkalmazott jelzéseket, feliratokat, biztonsági szín- és alakjeleket.</p> <p>Ismerje a hulladékgazdálkodás, környezetvédelem eszközeit.</p> <p>Ismerje a fertőtlenítés formáit, szabályait.</p>	<p>Ismerje a szervezett munkavégzésre vonatkozó munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelményeket.</p> <p>Ismerje a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázati tényezőket.</p> <p>Ismerje a munkabalesetek és a foglalkozással összefüggő megbetegedések megelőzésének lehetőségeit.</p> <p>Ismerje a munkatevékenysége során fellépő veszélyes és ártalmas terhelési tényezőket.</p> <p>Ismerje a munkavédelemről szóló hatályos jogszabályokat.</p> <p>Ismerje a munkahely-létesítés általános követelményeit, a hatásvédelem módjait, prioritásokat.</p> <p>Ismerje a munkavállaló által igénybe vehető öltözőhelyiségekre, pihenőhelyekre, tisztálkodó- és mellékhelyiségekre vonatkozó lehetőségeket.</p> <p>Tudja értelmezni a közlekedési útvonalak, menekülési utak, helyiségek padlózata, ajtók és kapuk, lépcsők, veszélyes területek, akadálymentes közlekedés jelöléseit.</p> <p>Tudja értelmezni a tűzoltó készülékek, tűzoltó technikák, beépített tűzjelző vagy tűzoltó berendezések működését, a tűzjelzés adását tűzjelző vagy tűzoltó központok, valamint távfelügyelet felé.</p> <p>Ismerje az áruk fajtáit, raktározási típusait.</p>

		<p>Tudja értelmezni a munkaterületén alkalmazott jelzéseket, feliratokat, biztonsági szín- és alakjeleket.</p> <p>Tudja beazonosítani a munkatevékenysége során használt szerszám, készülék, gép, berendezés csoportokat.</p> <p>Tudja beazonosítani a munkavégzés kockázati tényezőit, a munkavállaló részvételének jelentőségét a megelőzésben.</p> <p>Ismerje az Alaptörvényben, a munkavédelemről szóló törvényben, valamint a kémiai biztonságról szóló törvényben, illetve a kormány és az ágazati miniszterek rendeleteiben biztosított jogokat, előírásokat.</p> <p>Ismerje a munkáltatók alapvető feladatait, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények kialakítása érdekében.</p> <p>Ismerje a munkabiztonsági és munkaegészségügyi szaktevékenység keretében ellátandó feladatokat. Ismerje a balesetek és munkabalesetek, valamint a foglalkozási megbetegedések esetén felmerülő feladatokat.</p> <p>Legyen tájékozott a munkavállalók munkavédelmi érdekképviseletének lehetőségeiről.</p> <p>Mutasson tájékozottságot a munkajogi és az adatkezelésre vonatkozó szabályok témakörében.</p> <p>Ismerje a kereskedelmi folyamatokat (beszerzés, szállítás, értékesítés, készletezés), a kereskedelmi folyamatok adminisztrációs és dokumentációs előírásait, a pénztárkezelést, számlaadás és az adózás szabályait.</p> <p>Ismerje a minőségi kifogások kezelésének módjait.</p> <p>Ismerje a gazdasági társaságok jogi formáját, szerződési formáit,</p>
--	--	--

		<p>tevékenységi körét, a cégbejegyzés módját, az üzleti vállalkozási tevékenységre vonatkozó szabályzókat és kötelezettségeket, marketingtevékenységeket. Ismerje a kereskedelmi és vállalkozási folyamat során alkalmazott dokumentumokat (szerződés, megrendelés, számla és szállítólevél, bizonylatok, leltári dokumentáció, cégbejegyzés, alapító okirat, beszámoló).</p>
1.2. Elsősegélynyújtás	<p>Ismerje az elsősegély fogalmát, az elsősegély szintjeit. Tudjon mentőt hívni, ismerje a mentőhívás szabályait. Legyen képes a beteg állapotának súlyosságát megállapítani. Tudja a beteget stabil oldalfekvésbe helyezni és kontra indikációit ismertetni. Ismerje az ABCDE-t és a teendőket reakcióképes beteg esetén. Tudjon BLS-t végezni. Ismerje az ABCDE-t és a teendőket reakcióképtelen beteg esetén. Ismerje - a sebzések, vérzések fajtáit és ellátásukat, - a rándulás, ficam, törés fogalmát és ellátását, - a segítségnyújtás módjait elektromos balesetek esetén, - a mérgezések formáit és tudjon segítséget nyújtani. Ismerje az artériás vérzés ellátásának szabályait.</p>	<p>Mutasson tájékozottságot az egészségügyi szolgáltató intézmények rendszeréről, illetékességi köréről. Ismerje az egészségügyi dolgozóval szemben felállított etikai követelményeket. Ismerje fel az empátia szerepét a szakmai munka során. Tudjon látás-, hallás-, beszédsérült személlyel kommunikálni. Ismerje a konfliktuskezelés módjait és azok alkalmazási lehetőségeit. Legyen tájékozott az adatkezelés alapszabályairól, a klienssel kapcsolatos dokumentumok kezeléséről. Ismerje az egészségügyi szakdolgozó és a kliens kapcsolatának pszichológiai alapjait. Tudja a baleset körülményeit felmérni, az elsődleges betegvizsgálatot elvégezni: - életjelek vizsgálata, - a sérült és környezetének kikérdezése (anamnézis), - „tetőtől talpig”- vizsgálat menete, - halaszthatatlan beavatkozások, - a sérült pozicionálása, - figyelemfelhívó és riasztó tünetek felismerése, - állapotváltozás, - állapotrosszabbodás felismerése és értékelése. Tudjon szakszerűen segélyt hívni. Tudja elvégezni az eszköz nélküli</p>

		<p>újraélesztést (BLS - AED), eszméletlen beteget elsődleges ellátásban részesíteni.</p> <p>Ismerje a fertőtlenítés módszereit, a fertőtlenítő takarítást, valamint a takarítás dokumentációját és a személyi fertőtlenítést.</p>
--	--	---

2. Szakmai és anatómiai ismeretek

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
2.1. Fogpótlások csoportosítása	Ismerje a fogpótlások típusait, jellemzőit.	Ismerje a kivehető fogpótlás típusait, jellemzőit, funkcióját, alkalmazásának módjait.
2.2. Anatómiai ismeretek	Ismerje, a koponya és a rágószerv anatómiai felépítését, élettani működését. Ismerje a kivehető fogpótlások anatómiai alapjait.	Mutasson tájékozottságot a koponya és a rágószerv anatómiai, élettani és kórélettani összefüggéseiben és ismerje működésüket gnathológiai szempontok szerint.
2.3. Kivehető fogpótlás munka menete	Ismerje a lenyomatvételi és mintavételi eljárásokat.	Tudja alkalmazni a lenyomatvételi és mintavételi eljárásokat. Ismerje lenyomat vagy minta alapján a kivehető fogpótlást készítés munka menetét. Ismerje a rendelő és a laboratórium közötti munka kapcsolat jellemzői.
2.4. Kivehető fogpótlás készítés	<p>Ismerje a gyártástechnológia alapjait:</p> <ul style="list-style-type: none"> - a kézi szerszámokat és eszközöket, - a műanyagipari technológiákat, - a hőre lágyuló műanyagoknál alkalmazott technológiákat, - a hőre keményedő műanyagoknál alkalmazott technológiákat, - a műanyagok és a mintakészítő anyagok megmunkáló eszközeit, - a fogpótlásokra vonatkozó minőségbiztosítási előírásokat. 	<p>Ismerje és tudja alkalmazni a kivehető fogpótlás készítés alapjait:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kézi szerszámok és eszközök ismerete és használata, - gépek és berendezések ismerete, - gépi technológiák ismerete és alkalmazása, - műanyagipari technológiák ismerete és alkalmazása, - hőre keményedő műanyagoknál alkalmazott technológiák, - műanyag technológia berendezései, - hőkezelés berendezései, - műanyagok és mintakészítő anyagok megmunkáló eszközei és alkalmazásuk, - minőségbiztosítási ismeretek és

		alkalmazásuk, - a kivehető fogpótlásokra vonatkozó minőségbiztosítási előírások.
--	--	---

3. Anyagismeret

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
3.1. Anyagismeret	Ismerje a fémek tulajdonságait, az ötvözetek csoportosítását.	Ismerje a fémek és a fémötvözetek tulajdonságait és alkalmazhatóságuk lehetőségeit.
3.2. Műanyagok	Ismerje a műanyagok tulajdonságait. Ismerje a műanyagok alkalmazhatóságát.	Ismerje a műanyagok tulajdonságait és alkalmazhatóságuk lehetőségeit: - a természetes alapú műanyagok, - a mesterséges alapú műanyagok, - a műanyagok csoportosítása tulajdonságaik szerint, - a hőre lágyuló és hőre keményedő műanyagok alkalmazhatósága, - a biokompatibilis műanyagok és tulajdonságaik, - nem allergén műanyagok, - a műanyagok alkalmazhatósága a gyógyászati segédeszköz ellátásban.
3.3. Segédanyagok	Ismerje a kivehető fogpótlás készítés segédanyagait: - a gipszet, - a gipsz tulajdonságait, fajtáit, - a különféle gipszek alkalmazási lehetőségeit, - a lenyomatot és a mintakészítő anyagokat, és azok tulajdonságait, - a viaszok tulajdonságait, fajtáit, - az egyéb alkalmazott segédanyagokat, - a ragasztókat, - az oldószereket, - az oldószerek tulajdonságait, fajtáit, - segédanyagok alkalmazhatóságát.	Ismerje a kivehető fogpótlás készítés segédanyagait és alkalmazhatóságuk lehetőségeit: - a gipsz, - a gipsz tulajdonságai, fajtái, - a különféle gipszek alkalmazási lehetőségei, - lenyomat és mintakészítő anyagok és tulajdonságaik, - izoláló szerek, - izoláló szerek tulajdonságai, fajtái, - csiszolóanyagok tulajdonságai, fajtái, - viaszok tulajdonságai, fajtái, - egyéb alkalmazott segédanyagok, - ragasztók, - az oldószerek, - az oldószerek tulajdonságai, fajtái, - segédanyagok alkalmazhatósága a kivehető fogpótlások készítése során.

4. Szakrajz

TÉMÁK	VIZSGASZINTEK	
	Középszint	Emelt szint
4.1. A műszaki ábrázolások módszerei	Legyen képes emlékezet utáni anatómiai, szabadkézi és műszaki ábrázolás elvégzésére.	<p>Ismerje és tudja használni a különféle rajzeszközöket, a szakrajz formai követelményeit, a síkmértani szerkesztéseket, a műszaki ábrázolások módszereit, a jelképes ábrázolásokat, a szabványok szerepét és jelentőségét.</p> <p>Ismerje és tudja alkalmazni a szakrajzok különféle jelöléseit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - protézisen elhelyezett tengelyek ábrázolása, - egyszerűbb és összetettebb rajzok olvasása. <p>Tudjon kivehető fogpótlásokat és fogakat megrajzolni minta után, szabadkézi rajzot elkészíteni méretarányok figyelembevételével, anatómiai ábrázolást végezni.</p> <p>Ismerje és tudja alkalmazni</p> <ul style="list-style-type: none"> - a protézisábrázolás anatómiai alapjait, - az okklúziós érintkezések rajzolatát, - a statikai szabályok szerinti ábrázolást.